

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Rozkoš

Přehrada (1000 ha) v kotlině stejnojmenného potoka jihovýchodně od České Skalice na Náchodsku. V bezprostředním okolí nádrže je přírodní rezervace Dubno, kde hnízdí vzácné druhy ptactva.

Zázemí: Kempy při silnici u České Skalice, klidnější lokality u osad Lhota a Šeřeč. U hlavní hráze je areál vodních sportů a loděnice. Bezpočet možností ubytování nabízí i blízké okolí.

Aktivita: Vodní sporty, zejména pak windsurfing díky dobrým povětrnostním podmínkám. Jsou zde každoročně pořádány jachtingové a windsurfingové regaty a pohárové závody. Plavba motorových lodí není povolena.

Okolí: Česká Skalice, Babiččino údolí, Náchod

• www.atcrozkos.com

• www.ceskaskalice.cz

Seč

V malebné krajině Železných hor vznikla již v polovině 30. let na řece Chrudimce nádrž Seč (220 ha). Voda bývá čistá, bez vodních řas.

Zázemí: Pod kempem v Seči je písčitá pláž a půjčovna loděk. Motel Seč při přehradě zdi s parkovištěm, 200 m dále kavárna, autokemp. V obci Ústupky (východní břeh) pod chatovým táborem písčitá a travnatá pláž, kiosky. Horní Ves (západní břeh) – tábořiště Hoješín s pozvolným spádem do vody, občerstvení. Dolní Ves (jižní břeh) má travnatopísčitou pláž, občerstvení.

Aktivita: Tradiční vodní sporty, velmi oblíbený je rybolov.

Okolí: Trosky bývalého hradu Oheb na skále nad jezerem. Dále: Chotěboř, Havlíkův Brod

• www.kemp.cz • www.czh.cz •

• <http://mujweb.atlas.cz/www/eljan/>

Vysočina

Dalešice

Vodní dílo Dalešice, 20 km jihovýchodně od Třebíče, vzniklo jako zásobárna vody pro Dukovany. Plocha zabírá 460 ha, na délku má přehrada téměř 20 km. Oblíbené místo rekreace, byť je přístup k vodě omezen na několik míst kvůli strmým a zalesněným břehům.

Zázemí: Nejznámější je Hartvíkovická pláž, půl kilometru od obce Hartvíkovice, s travnatým, částečně zalesněným břehem. Je zde i tábořiště a kemp. Podél levého břehu vede turistická stezka s výhledem na horní Dalešickou a dolní vyrovnávací nádrž Mohelno.

Aktivita: Koupání, rybolov.

Okolí: Nejvyšším bodem, odkud je výhled do okolí, je skála, tzv. Wilsonka. Nedaleko Třebíče a Náměšť nad Oslavou.

• www.horacko.cz/konesin/rekreace.htm

• www.horacko.cz/prehrada/

Střední Morava

Bystřička

Údolní nádrž Bystřička (36 ha), postavená již v roce 1912, se nalézá 9 km severně od Vsetína a 7 km od Valašského Meziříčí. V srdci romantických Vsetínských vrchů a Beskyd.

Zázemí: Oblíbená rekreační oblast. Zatravněné břehy, přístup do vody písčité. Ubytování je možné v hotelu Klenov, hostinci na Nově a v chatové osadě u Bystřičky nebo ve stanových táborech Pod hrází a Dolínkách.

Aktivita: Koupání, vodní sporty, sportovní rybaření.

Okolí: Vsetín, Valašské Meziříčí

• www.bystricka.cz

Severní Morava

Těrlicko

Populární rekreační oblastí severní Moravy je vodní nádrž Těrlicko mezi městy Havířov a Český Těšín. Okolí nádrže (227 ha) obklopuje členitá a malebná Těšínská pahorkatina, která poskytuje vděčné trasy s mírně zvlněným terénem a s pěknými rozhledy.

Zázemí: Tři veřejné pláže, loděnice s půjčovnami loděk a sportovních potřeb. V okolí jezera je řada ubytovacích a stravovacích kapacit – tábořiště, autokempy, chatové tábory, rekreační zařízení a desítky soukromých chat. Břehy pozvolné, zatravněné, z větší části zalesněné. Tábořit lze v západní a jižní části nádrže.

Aktivita: Největší atrakcí se stal vleč pro vodní lyžování, jediné zařízení svého druhu na Moravě. Trénují tu dálkoví plavci a dva oddíly jachtařů. Rozšířeno je rovněž rybaření a sportovní rybaření, působí tu klub sportovního potápění. ➔

FOTO: VZ TĚRLICKO

Vodní nádrž Těrlicko

Zdravotní rizika

Pozor na sinice

Drobným, volně ve vodě se vznášejícím organismům se říká plankton. Ten se dělí na fytoplankton (plní ve vodě stejnou úlohu jako na souši rostliny) a zooplankton (mj. známé perloočky – dafnie), který se fytoplanktonem živí. Fytoplankton se skládá z řas a sinic. Zvláště ty druhé mohou mít nedobrou vliv na lidské zdraví.

Pokud je fytoplanktonu ve vodě přítomno větší množství, vytvoří se zákal. Ten může mít různé příčiny, ale vždy poukazuje na sníženou kvalitu vody.

Některé sinice stoupají ke hladině a hromadí se v podobě zelené kaše nebo drobných, až několik milimetrů velkých částic (někdy se podobají drobnému jehličí, jindy připomínají zelenou krupici). Takovému nahromadění sinic u hladiny se říká vodní květ

sinic. Nejčastěji se vodní květy sinic vyskytují koncem léta (v srpnu nebo první polovině září). V posledních letech (zejména v některých lokalitách) dochází k masovému rozvoji cyanobakterií již v průběhu června.

Co sinice způsobují

Látky obsažené v sinicích způsobují alergie. Lidé koupající se v zasažených oblastech mohou mít vyrážky, zarudlé oči, rýmu. Sinice také mohou produkovat různé toxiny (jedovaté látky). Podle toho, kolik a jakých toxinů se do těla dostane, se liší i projevy: od lehké akutní otravy projevující se střevními a žaludečními potíženími přes bolesti hlavy až po vážnější jaterní problémy. Není sice známo, že by na otravu sinicemi při vodní rekreaci někdo zemřel, ale vyskytly se případy úhynu zvířat, která pila vodu obsahující sinice, a dokonce případy úmrtí lidí po pravidelném

pití vody vyrobené ze zdroje s masovým rozvojem sinic.

Lidé při koupání často nechtěně vypijí trochu vody (až 1 – 2 dl) a s ní i přítomné sinice (a také toxiny, které jsou v nich obsaženy). Riziko se zvyšuje u dětí, které vody vypijí zpravidla více a jejich tělesná hmotnost je menší.

Pokud sinice netvoří vodní květ, není pravděpodobné, že po jednom vykoupaní vznikne vážné onemocnění. U alergiků se však mohou vyskytnout přecitlivělé reakce, především různé kožní problémy, záněty a alergické reakce očí a spojivek. Riziko se zvyšuje s délkou pobytu ve vodě.

Jak sinice poznat

Zda jsou ve vodě sinice, nebo řasy, lze dobře rozeznat: průhlednou láhev naplníte vodou a necháte 20 minut stát v klidu na světle. Pokud se u hladinky vytvoří zelený kroužek

tvořený zelenými organismy ve tvaru sekaného jehličí nebo zelené krupice (a voda přitom zůstane čirá), jedná se s největší pravděpodobností o sinice. Jestliže zůstane voda zakalená rovnoměrně nebo se začne tvořit větší zákal u dna, půjde pravděpodobně o řasy.

Ještě jednodušším testem je vstupovat do vody opatrně (aby se nezvířily usazeniny ze dna) a pozorovat, zda se okolo kolen ve vodě nevznášejí drobné zelené částičky. Když ano, jedná se pravděpodobně o sinice.

Co dělat

Pokud už se rozhodnete koupat ve vodě obsahující sinice či přímo s vodním květem, určitě byste se poté měli co nejdříve osprchovat čistou vodou. Navíc byste neměli v zasažené vodě strávit déle než 10 minut.

Zdroj: Centrum hygieny životního prostředí